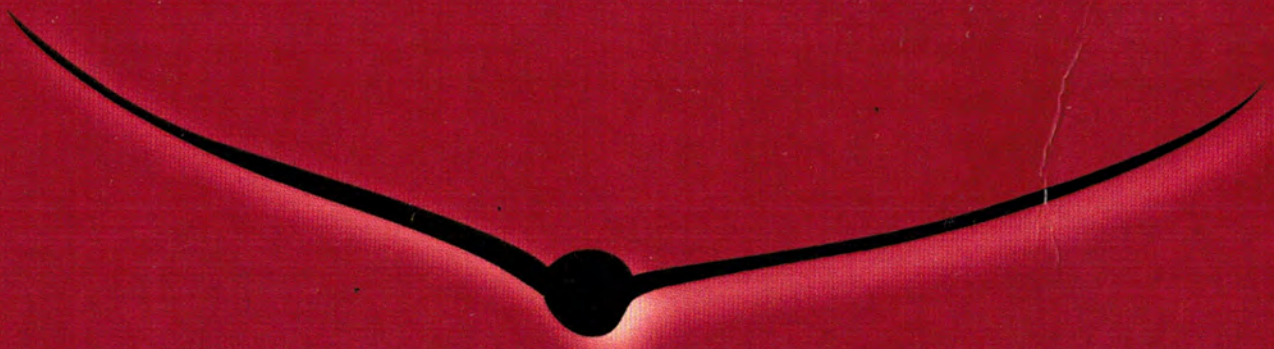
OSMAN PAMUKOĞLU



angut

Sadece İncelemek İçindir
Ücreti Yoktur
İnceledikten Sonra Siliniz ve Bulursanız Satın Alınız.

İNKILÂP

Levent Şahverdi Arşivi

Angut

© 2008, Osman Pamukoğlu

© 2008, İnkılâp Kitabevi
Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Bu kitabın her türlü yayın hakları Fikir ve Sanat Eserleri Yasası gereğince İnkılâp Kitabevi Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye aittir.

Sayfa tasarım Ümit Yavuz
Kapak tasarım Sayat Ayık
İllüstrasyon Ertuğ Sönmez

ISBN: 978-975-10-2657-6

08 09 10 11 9 8 7 6 5 4 3 2 1

Baskı
İNKILÂP KİTABEVİ BASKI TESİSLERİ

İNKILÂP
Çobançeşme Mah. Sanayi Cad. Altay Sk. No: 8
34196 Yenibosna - İstanbul
Tel: (0212) 496 11 11 (Pbx)
Fax: (0212) 496 11 12
posta@inkilap.com

www.inkilap.com

Levent Şahverdi Arşivi

OSMAN PAMUKOĞLU

ANGUT

Bir Gerçek, Bir Öykü, Bir Düş

İNKILÂP

Levent Şahverdi Arşivi

Levent Şahverdi Arşivi

Öykü'ye....

BİR GERÇEK

Levent Şahverdi Arşivi

Levent Şahverdi Arşivi

Gününü tam hatırlayamıyorum ama, 1975 yılının temmuz sonlarıydı. Iğdır Ovası'nı Erivan düzlüğünden ayıran ve siyasi sınırı çizen Aras Nehri'nin bizden taraf, kenarındaydım.

Büyük ve Küçük Ağrı Dağları yönü dışında, göz ufkuna kadar alabildiğine uzanan düz ova, baştan aşağı sapsarı, Güneş de, cehenneme nispet eder gibiydi...

Ana yatağı çok geniş olan nehrin bu mevsimde azalan suyu, ortalarına yakın bir yerden güneydoğu yönünde, İran topraklarına doğru acelesiz akıyordu. Suyun yüzeyi, rengârenk görüntüleri ile kaplamış olan ördekler sebebiyle, neredeyse, görülmeyecek haldeydi...

Levent Şahverdi Arşivi



Levent Şahverdi Arşivi

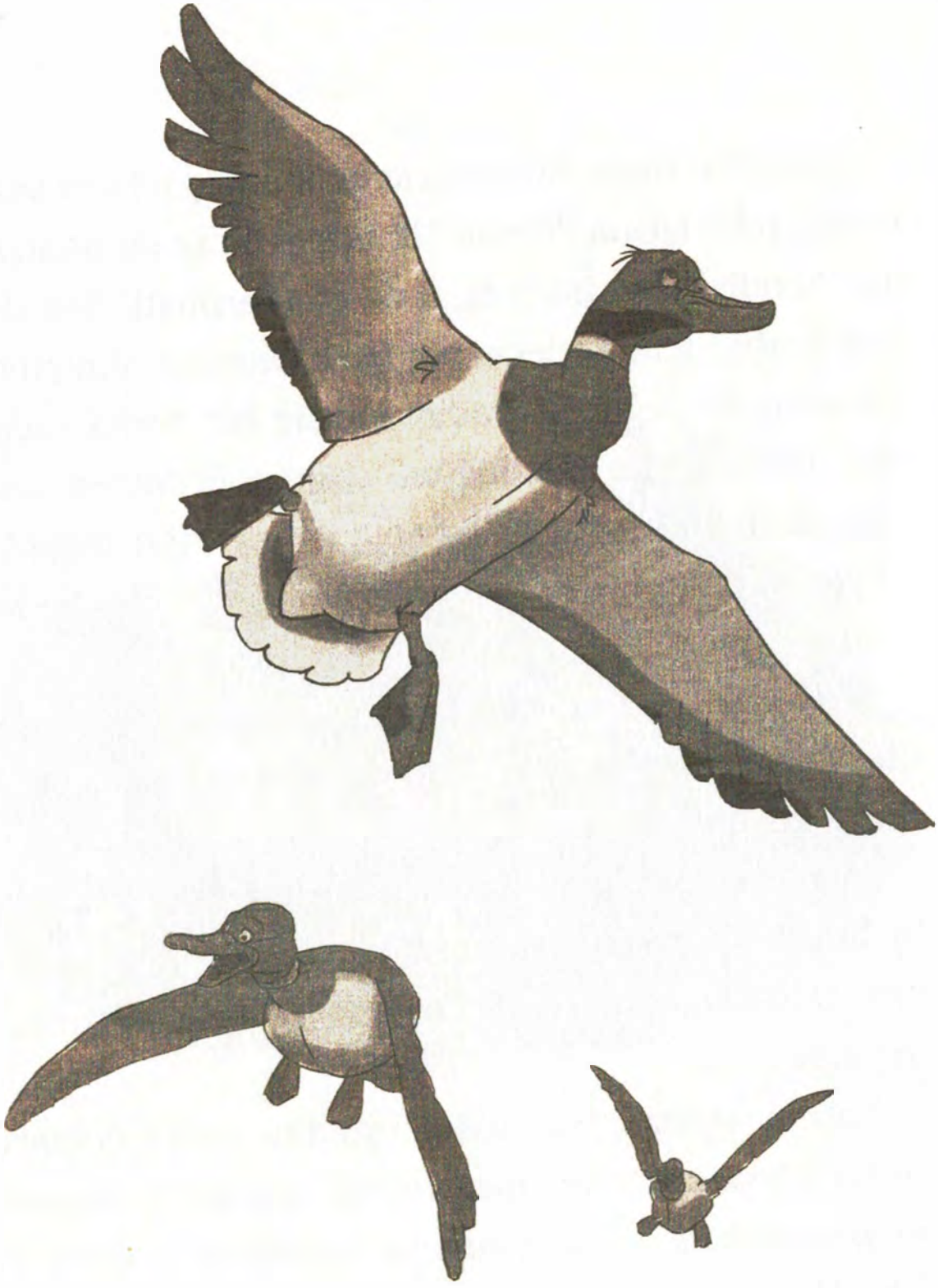
Çok yıllar önce babamın avlanmam için bana yaptırdığı tekli kırma 20 mm.'lik tüfeği biraz da nostalji için kendisinden istemiş, o da göndermişti. Ben deneme atışı için sadece bir fişek yanıma almıştım. Amacım av değildi, sıradan cansız bir hedef seçip ateş edecektim.. Gördüğüm, sayısız ördekten oluşan sürünün cazibesine kapılmamak elde değildi. Böyle bir imkân ve fırsat varken gelişigüzel bir hedefe ateş etmek de pek akıllıca sayılmazdı...

Nehrin kıyısındaydım fakat, yatağının eni geniş olduğundan ördeklerle aramda seksen yüz metreden fazla mesafe vardı.

Alan ise, yılgın denilen çalı kümeleri ve kumla kaplıydı. Sürüye yaklaşmak için bu mesafenin hemen hemen tamamını onlara görünmeden katetmek zorundaydım.

Nehrin kenarındaki seddi aştıktan sonra çalıları ve kum tepeciklerini siper alarak, büyük bir özenle su kesimine doğru sürünmeye başladım. O derece dikkatle yaklaşıyordum ki, bir yılan bile daha sessiz olamazdı...

Levent Şahverdi Arşivi



Levent Şahverdi Arşivi

Alınacak yolun büyük kısmını henüz bitirmek üzereyken ördeklerin yeri göğü inleten ötüş ve melodili çağrıları birden kesildi. Görmeleri ve ses duymaları imkânsız olmasına rağmen benim varlığımı sezmişlerdi. Ördeklerin bilinen saflık ve zayıflıkları yanında, böyle müthiş bir yetenekleri vardı. Bu onlara verilmiş tanrısal bir güçtü. Belki de ördeklerin milyonlarca yıldır dünyada soylarını devam ettirebilmelerinin sebebi bu yeteneklerdir...

Çok geçmedi, nehrin yüzeyinden yüzlerce kanadın suya çarpma sesi ortalığa yayılırken, ördeklerin telâşlarını anlatan tiz ötüşleri de gökyüzünü çınlattı. Ben de yattığım yerden, havaya dikey olarak yükselen onlarca ördeği görebiliyordum.

Levent Şahverdi Arşivi

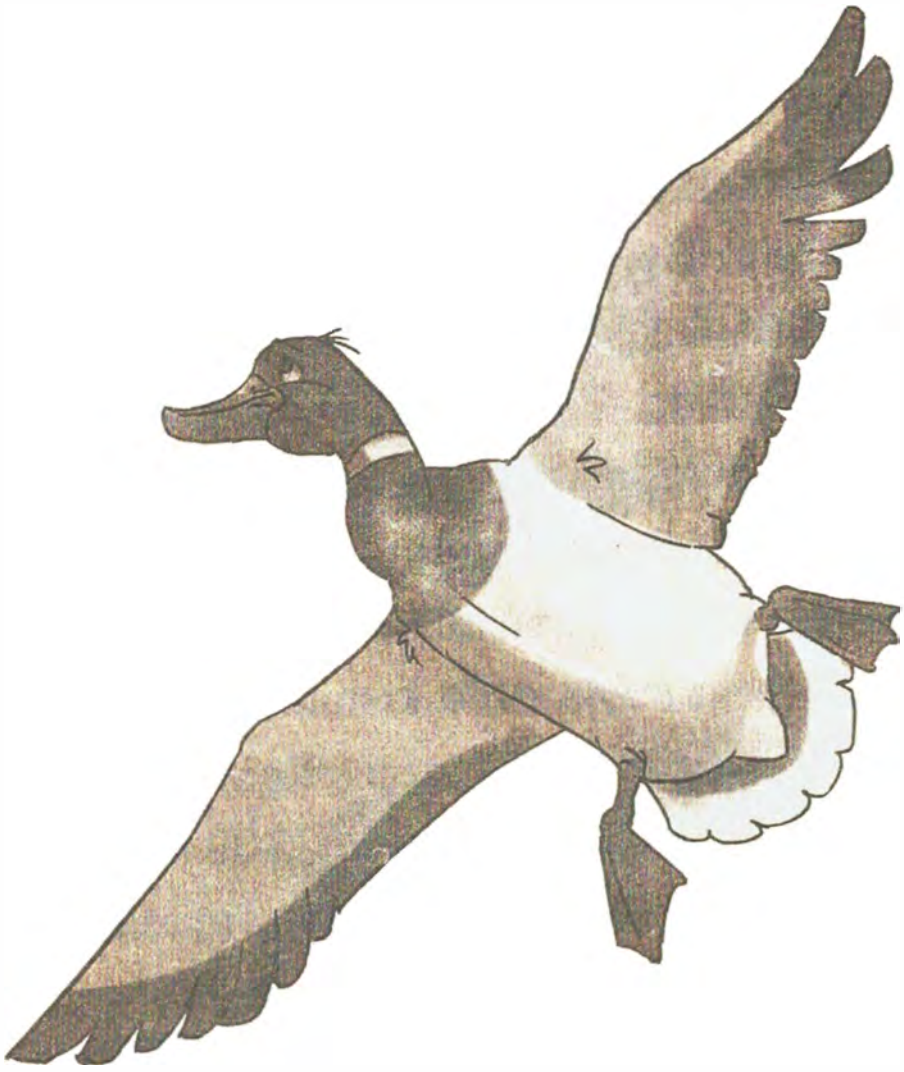


Levent Şahverdi Arşivi

Artık yapacak fazla bir şey yoktu. Ayağa kalktığımda sürünün büyük bölümünün suyun yüzeyine paralel, nehrin akış yönünün tersine uçtuklarını fark ettim. Sağda solda, kenarda köşede, tek tük kalan ördek var mı diye baktığımda ise, bütün dikkatime karşılık bir tane bile göremedim...

Yürüyerek suyun kumsalla kesiştiği hatta kadar ilerledim. Nehrin suyla dolu kısmının üstünde seyrek aralıklarla küçük küçük kum ve çamur adacıkları vardı. Bir adacık da bana azami 25-30 metre uzaktaydı. Düşünüyor, biraz da elimde olmadan kaçan sürü için hayıflanıyordum.

Levent Şahverdi Arşivi

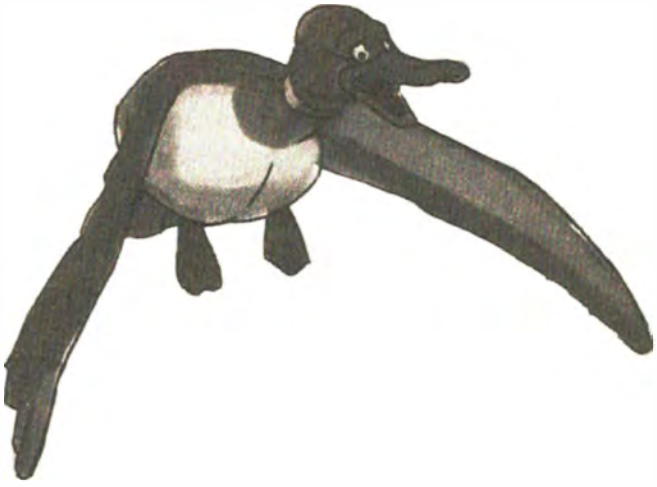


Levent Şahverdi Arşivi

Birden, sağ tarafımdan rüzgârı andırır şekilde kanat uğultuları duydum. Bir uçağın piste gövdesi üzerine iner gibi, iki dev kuş geldi ve önümdeki adacığın üzerine gürültüyle kondu. Başları akıntı istikametinde ileri doğru, gövdeleri yandan bana dönüktü. Bunlar kazdan daha iri, tüyleri kiremit kırmızısı olan, iki anguttu. Angutlar hakkında genel bir bilgim vardı, fakat, daha önce hiç karşılaşmamıştım...

Ben ayaktaydım ve tüfek de elimdeydi. Önce biri sonra diğeri bana baktı; tekrar başlarını eski istikametlerine çevirdiler. Avcı burunlarının dibindeydi ama onların umurunda değildi. Kanatlarını gererek gagalarıyla tüylerini didiklemeye, teleklerine üst üste vurarak süslenmeye başladılar. Bu hareketler kuşlarda rahatlık, huzur ve kaygısızlık demekti...

Levent Şahverdi Arşivi



Levent Şahverdi Arşivi

Şaşkınlığım çabuk geçti, hızla tüfeği doğrultup, bu derece kısa mesafeden, çok fazla nişan almayla uğraşmadan tetiği çektim. Tüfeğin patlamasıyla nişan aldığım angutun gövdesini kaplayan kalın kanatlarından hışırtılar halinde "sayır sayır" sesler gelmesi bir oldu.

Ne saçmaları yiyen ne de diğer angut tepki vermediği gibi, kıllarını bile kıpırdatmadılar. Anlaşıldı ki sıradan saçmalara angutlar bana mısın demiyordu! Fişeğin içindeki küçük saçmalar bunlara işlemiyordu. Ben, tüfek elde ayakta, angutlar önümdeki adada, öylece kalakaldık...

"Sen ne arıyorsun burada? Nereden çıktı bu da?" der gibi, bir kere bana doğru baktılar, yeniden eski işlerine koyuldular.

Levent Şahverdi Arşivi



Levent Şahverdi Arşivi

Amacım av olmadığı için başka fişek de yanıma almamıştım. Angutların mesafesi tabancamın menzili içindeydi. Onu da kullanmadım. Angutlar izlenmeye değerdi...

Ben de onu yaptım. Kafaları kadar gövdeleri de kalındı. Epey zaman sonra karşı kıyıdan homurtular yükseldi. Bağrış çağrışlar arasında aklıevvel birtakım insanlar nehre taş atmaya başladılar...

Angutlar taşları da umursamadılar, ancak burada kendilerini taciz etmeye çalışan kendileri gibi omurgalı başka cinsler olduğunu, ne kadar angut olsalar da sonunda anladılar. İstemeye istemeye iri gövdelerini suyun üzerine doğru sürerek kaldırıp, alçak uçuşla, nehrin dirseğinde gözden kayboldular...

Levent Şahverdi Arşivi

Oradan ayrıldım.. İkindiye doğru Koçkıran Köyü'-ne geldim. Kahvehanenin ağaç altındaki uzun tahta masasında iki yaşlı dayı oturuyordu. Ben de masalarına oturdum. Çayları içerken onlara "bu angut işini" anlattım.. "Böylesini ilk defa görüyorum" dedim...

Güldüler ve:

"Sen dikkat etmemişsin beyim, günlük hayat bunlarla dolu!" dediler.

Hava kararmak üzereyken, teşekkür ederek yanlarından ayrıldım...

Levent Şahverdi Arşivi

BİR ÖYKÜ

Levent Şahverdi Arşivi

Levent Şahverdi Arşivi

Erkek angut, güneşin ilk ışıklarıyla birlikte, yiyecek bulmak için yuvadan ayrılarak en yakın su kenarına gitmişti..

Dişi angut ise bir haftadır, üç yumurtasının üzerinde kuluçkadaydı. Bugün gözü, daha önce de birkaç kez gelip giden ve yuvayı kolaçan eden saksağandaydı. Yuvanın etrafında fırdöndü gibi dolaşan, kayadan kayaya seken bu hırsız, fırsatçı ve uyanık kuşun niyetinin ne olduğunu, angut da olsa, kuluçkadaki müstakbel anne biliyordu... Dişi angut yumurtaların üzerinde yattığı sürece saksağanın onları çalması mümkün değildi.. Sabırlı ve inatçı saksağan ise çok kısa bir süre de olsa dişi angutun yuvayı terk etmesini bekliyordu..

Levent Şahverdi Arşivi



Levent Şahverdi Arşivi

Hile ve aldatma uzmanı saksağan, uzun kuyruğunu hoplatarak, yuvanın bulunduğu kayalığın etrafında dört dönüyor, kısa mesafelere uçuşlar yaparak ve sık sık sekerek, dişi angutun dikkatini dağıtmaya çalışıyordu...

Saksağanın entrikaları dişi angutu huzursuz etmeye devam ederken, nereden geldikleri belli olmayan bir kerkenezle, bir kuzgun yuvanın bulunduğu kayalığın üzerinde dolaşmaya başladılar. Yırtıcıların en küçüğü olan kerkenez ile kargagillerin en irisi olan koyu siyah renkli kuzgunun kendi aralarındaki kavgaları, doğrudan yuvaya sataşmadıkları sürece bir tehlike teşkil etmezdi; fakat, her ikisi de hızlı manevra yapabilen bu kuşların tam da kuluçka döneminde, tepesinde böyle bir dövüşe tutuşmaları dişi angutu rahatsız etti.

Levent Şahverdi Arşivi



Levent Şahverdi Arşivi

Ne et yiyicilerin en küçüğü olan kerkenezin hızlı ve pervasız dalışları kuzgunu yenmeye, ne de ot yiyicilerden olan kuzgunun gücü, kerkeneze yeterdi! Sonuçta ikisi içinde bu telaş boş bir gayretti. Talihsizlik, angut yumurtalarını çalmak isteyen aç gözlü ve hilekâr saksağanın yuvanın etrafında dalavereler çevirirken, bu iki hasmın tepelerinde sonucu olmayacak bir mücadeleye girişmiş olmasıydı...

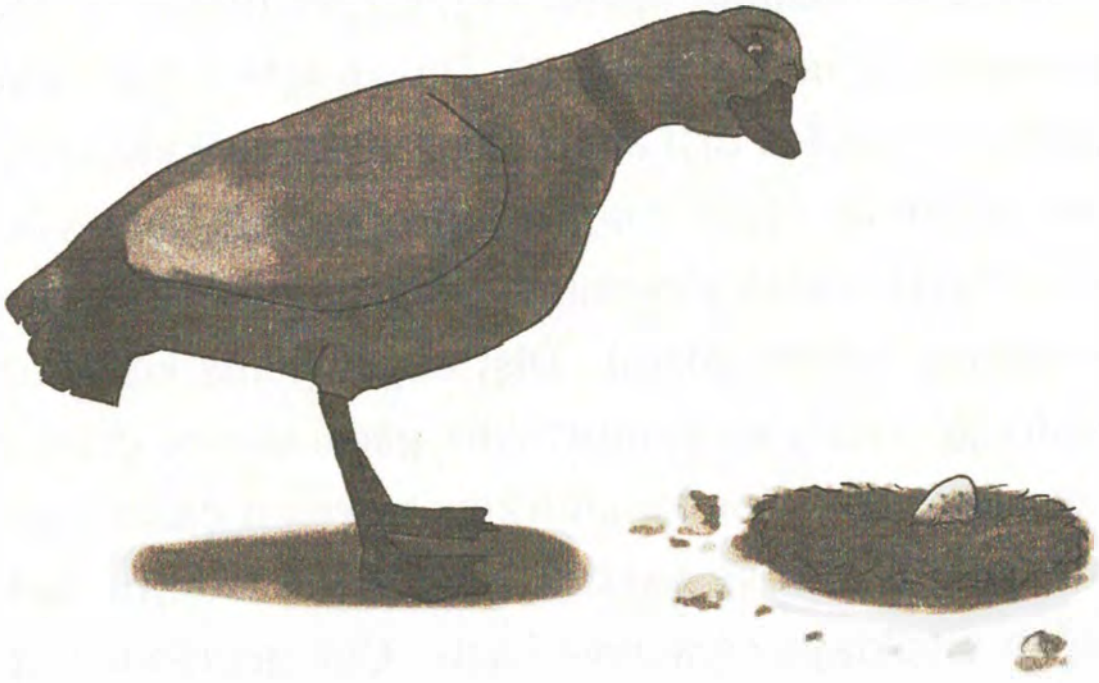
Aşağıdaki ve yukarıdaki mücadele devam ederken uzaklardan erkek angut göründü. Dövüşenlerden birkaç kat daha gövde büyüklüğüne sahip olan erkek angut, ağzındaki yemle kavgacıların bulunduğu yüksekliğin altından, yuvaya süzülmeye başladı. Kerkenezle savaşmaktan başı dönen kuzgun, hiçbir anlamı yokken, erkek angutun üzerine çullandı.

Levent Şahverdi Arşivi

Levent Şahverdi Arşivi

Dengesi bozulan erkek angut, ters dönerken gagasındaki yemi de düşürdü. Bir an için kendilerini çaresiz hisseden dişi angut, ağır gövdesini yükselterek kuzgunun üzerine uçtu. Sonra, yaptığı hatayı anlayıp kavis atarak yuvasına yöneldiğinde, saksağanı yuvasının içinde gördü.. Dişi angut geniş kanatları ve iri gövdesiyle, yumurtaları gagalamaya çalışan saksağanın üzerine kapanırken; yuvanın çalıları, otları, yumurtalar ve saksağan birbirine karıştı.. Saksağan ciyaklaya ciyaklaya kaçtı.. Çok geçmeden erkek angut da yuvaya geldi. Birbirlerini yiyen kerkenezle kuzgun da didişe didişe başka bir yöne doğru uzaklaştılar...

Levent Şahverdi Arşivi



Levent Şahverdi Arşivi

Artık yuvada bir yumurta vardı. Diğer iki yumurta yuvanın birkaç metre altındaki kayalık basamakların üzerinde kırılmış halde duruyordu. Dişi angut, kırık yumurtaların başında uzun süre öylece kalakaldı. Ama aklına geri kalan sağlam yumurtası gelince hemen yuvasına dönüp tekrar kuluçkaya yattı...

Hava kararmadan önce kırılan yumurtalar, üzerlerine üşüşen karıncalardan simsiyah olmuşlardı...

Sadece yuvanın bulunduğu vadi değil, ormanlar, ırmaklar ve dağlar dahil, bütün doğa, erkek ve dişi angutun hüzünlü, yürek parçalayan ötüşleriyle gündoğumuna kadar inledi...

Kederlerinin sebebi kaybettikleri gelecekleri olan yavruları mı? Angut olarak yaşamak mıydı? Yoksa, her ikisi mi?..

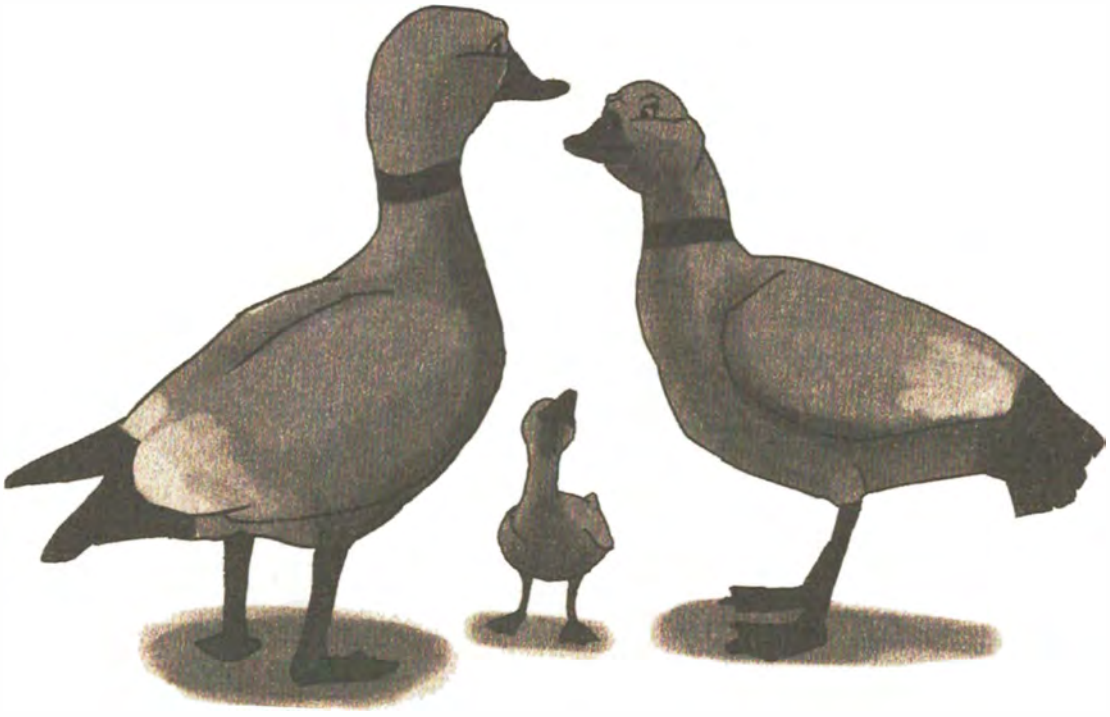
Bunu kimse öğrenemedi!...

Levent Şahverdi Arşivi

Levent Şahverdi Arşivi

BİR DÜŞ

Levent Şahverdi Arşivi



Levent Şahverdi Arşivi

Anne ve baba angut, tek kalan yavrularına özenle uçuş eğitimi verdiler. Nereden ve nasıl yiyecek bulabileceğini, düşmanlarını, angut olarak sahip oldukları zayıflıkları da ellerinden geldiğince öğretmeye çalıştılar.

Sonunda ayrılık günü geldi çattı. Artık yavru angutun anne ve baba anguttan ayrı olarak kendi hayat yoluna devam etmesi gerekiyordu. Bu gece son kez yuvalarında beraber olacaklardı. Şimdiye kadar ailesi yavru anguta birçok şeyler anlatmıştı.

Yavrunun neyi, ne kadar aldığını ölçmek için bu defa, onun merak ettiği şeyleri sormasını kendisinden istediler!...

Yavru angutun ilk sorusu:

"Bize niye 'angut' diyorlar?" oldu.

Baba angut:

"Bedenimiz hantal, algımız düşük, oldukça safız. Buna 'iyi niyetli' diyenler de var, 'ahmak' diyenler de."

Levent Şahverdi Arşivi



Levent Şahverdi Arşivi

Yavru angut:

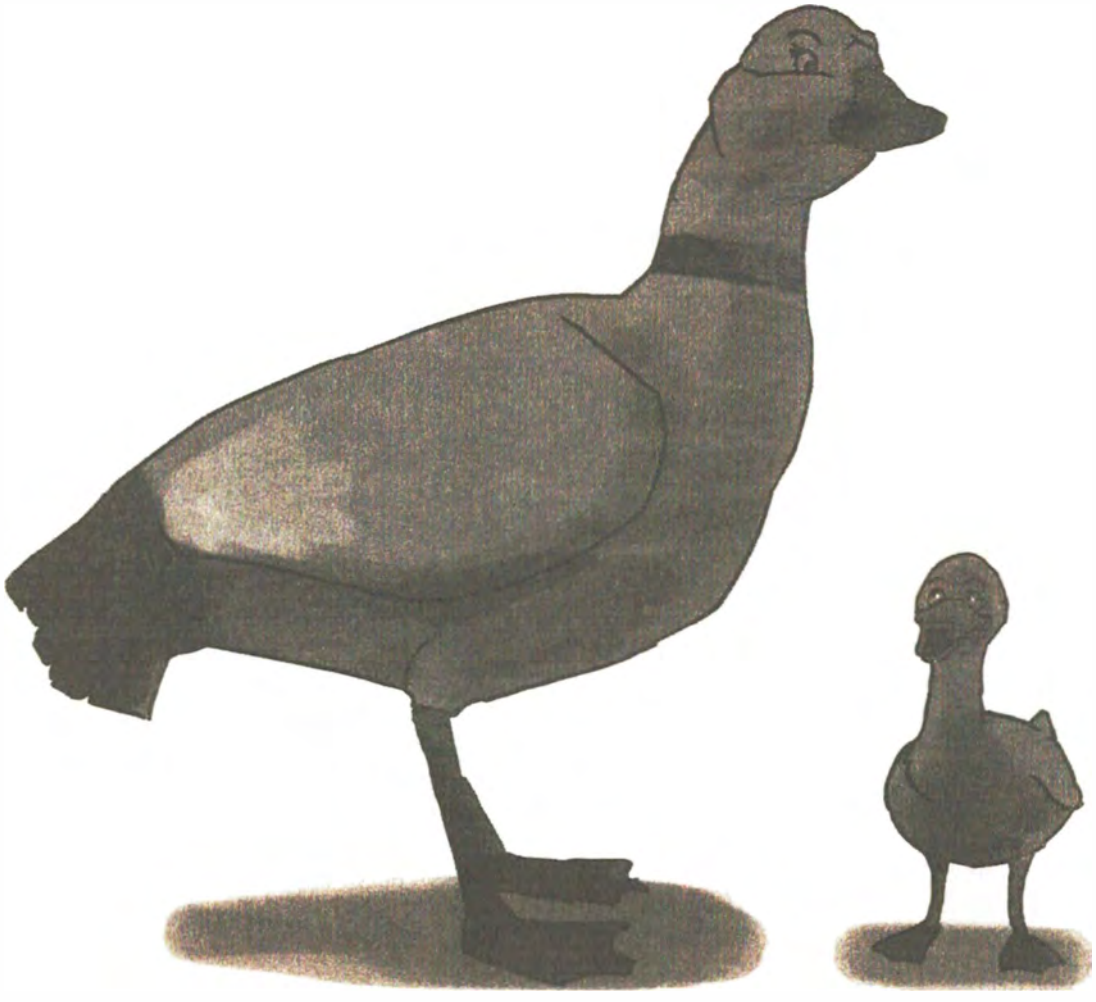
"Niye bizim gözlerimiz yanlarda ve birbirinden uzakta, düşmanlarımız olan yırtıcıların gözleri önde ve birbirine yakın?"

"Biz ve bizim gibi tahıl ve ot yiyenler (otçul) grubundan olanların tamamının gözleri yanlardadır. Bunun nedeni, savunma yetenek ve tepkilerimiz zayıf olduğundan, daha geniş bir alanı gözetleme ihtiyacımızdandır. Her türlü tehlikeyi çok önceden fark edebilmemiz ve kaçıp kurtulabilmemiz içindir."

"Bu; et yiyenlerin ömürleri uzun, ot ve tahıl yiyenlerin ömürleri kısa olur, demek mi?"

"Hayır... İki tarafın da birbirinden üstünlüğü yok. Yırtıcılar devamlı et yedikleri ve et peşinde koştukları için kendi ömürlerini kısaltıyor, ot yiyenler de kolay av olduğu için uzun yaşayamıyorlar."

Levent Şahverdi Arşivi



Levent Şahverdi Arşivi

Yavru angut:

"Bizim yakın akrabalarımız kimler?"

Anne angut:

"Yeryüzünün her tarafında yaşayan kazlar ve ördekler bizim en yakın hısımlarımızdır."

"Peki, onların bizimle benzerlikleri ne?"

"Beslenme yönünden hepimiz aynı şeyleri severiz. Tatlı sulardan hoşlanırız. Uysalız, barışçıyız, itaatkârız, yiyeceğimizi temin edelim başka hiçbir şey umurumuzda değildir. Ama sen, angutlar, kazlar, ördekler arasındaki saflık derecesini öğrenmek istiyorsan, sıralama şöyledir: angutlar, kazlar ve ördekler.."

"O zaman ördek olmak daha iyi!"

Levent Şahverdi Arşivi



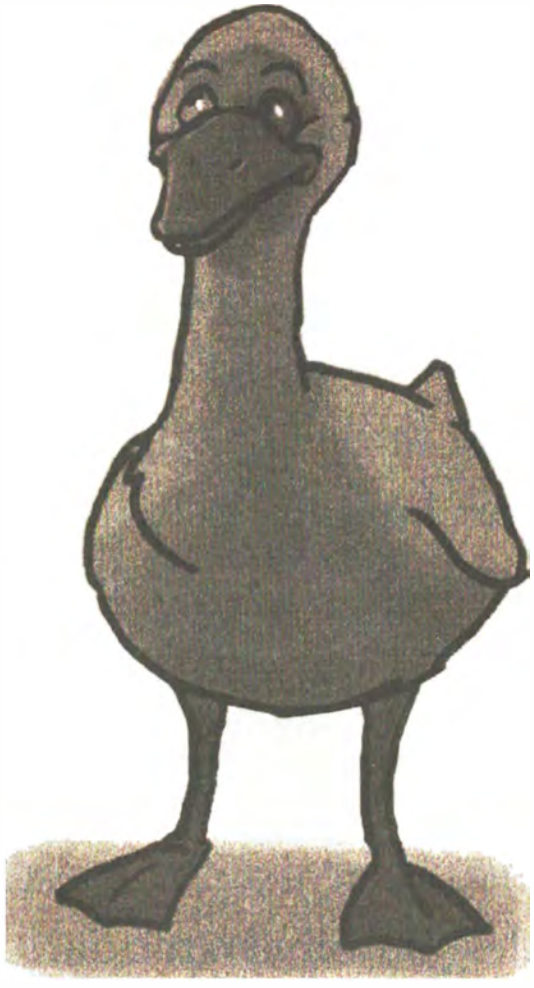
Levent Şahverdi Arşivi

"Uzun yaşam ve sayıca daha fazla olup sürüler halinde yaşayabilmek anlamında soruyorsan doğru... Angut ve kazlar miktar olarak ördeklerden daha azdır. Çünkü daha saf ve düşük tepkilidirler, algılarının düşüklüğü nerede ise cesarete yakın pervasızlık sayılabilir. Aksine, ördekler ödlek olduğundan başlarına gelebilecek her şeye karşı hazırlıklıdırlar. Bir gün güneş doğmasa dahi ördekleri ilgilendirmez. Söylediğim gibi, yeryüzü dağılımında angutlar kazlardan, kazlar da ördeklerden daha azdır."

Yavru angut:

"Neden yılanların, çiyanların, çakalların ve diğer yırtıcıların gözleri bizim yuvamızda?"

Levent Şahverdi Arşivi



Levent Şahverdi Arşivi

Baba angut:

"Bunun yanıtı basit, bizim angutluğumuzdan dolayı onu koruyamamamız."

"Bana, 'bunlar insan' diye gösterdiğiniz, ellerinde gürültü çıkaran demirler bulunan canlılar neyin nesi?"

"Onlar mı? En tehlikeli türdür. Bu türden sadece biz değil, bütün canlılar korkar. Sebebi de ne zaman ve ne yapacakları bilinmediği gibi, kestirilemez de! Bu dediğim kendileri için de geçerlidir. Genelde hayvanlar dövüşürken, kendi türlerini öldürmeyi esirgerler, güçlerini sergilemesi onlara yeter. Fakat bu tür, hiç ihtiyaçları yokken, zevk için en küçük ötücü kuşları vurması bir tarafa, bizzat kendileri bahane yaratarak büyük küçük demeden, türünün yüzbinlercesini öldürebilir. Bu cinsi ormanlarda, çayırlarda, dağlarda, çöllerde ve deniz kenarlarında görebilirsin ama, dünyanın her yerinde koloniler halinde topluca, oyalanarak yaşarlar..."

Levent Şahverdi Arşivi





Levent Şahverdi Arşivi

Anne angut:

"Başka merak ettiğin bir şey var mı?"

"Evet bir tek soru kaldı! Çok şaşırdım! Bütün bu bilgeliğe nasıl oluyor da bir angut sahip olabiliyor?"

Anne angut gülerek cevapladı:

"Bunu sormasaydın, senin angutluğundan hiç şüphe duymayacaktım. Eeee... İşte böyle, arada kırk yılda bir de bilgiç angutlara rastlanabiliyor. Angutluğumuza rağmen, belki de bu sayede yüzbinlerce yıldır soyumuz tükenmeden, cinsimiz yeryüzünde varlığını devam ettiriyor..."

Gün ağarırken vedalaştılar. Yavru angut bir daha hiç göremeyeceği anne ve babası ile yuvalarının bulunduğu kayalıklara son bir kez baktıktan sonra, bir hamlede birkaç metre yükseldi, kanatlarını iki yana sabitleyerek, vadinin derinliğine, bilinmeze doğru süzüldü...

Levent Şahverdi Arşivi

Levent Şahverdi Arşivi

SANKİ İNSAN KUŞLAR

"Anlaşılır bir sözün, şiirin manası,
Sanki bizim için söylenmiştir!"
Behçet Necatigil

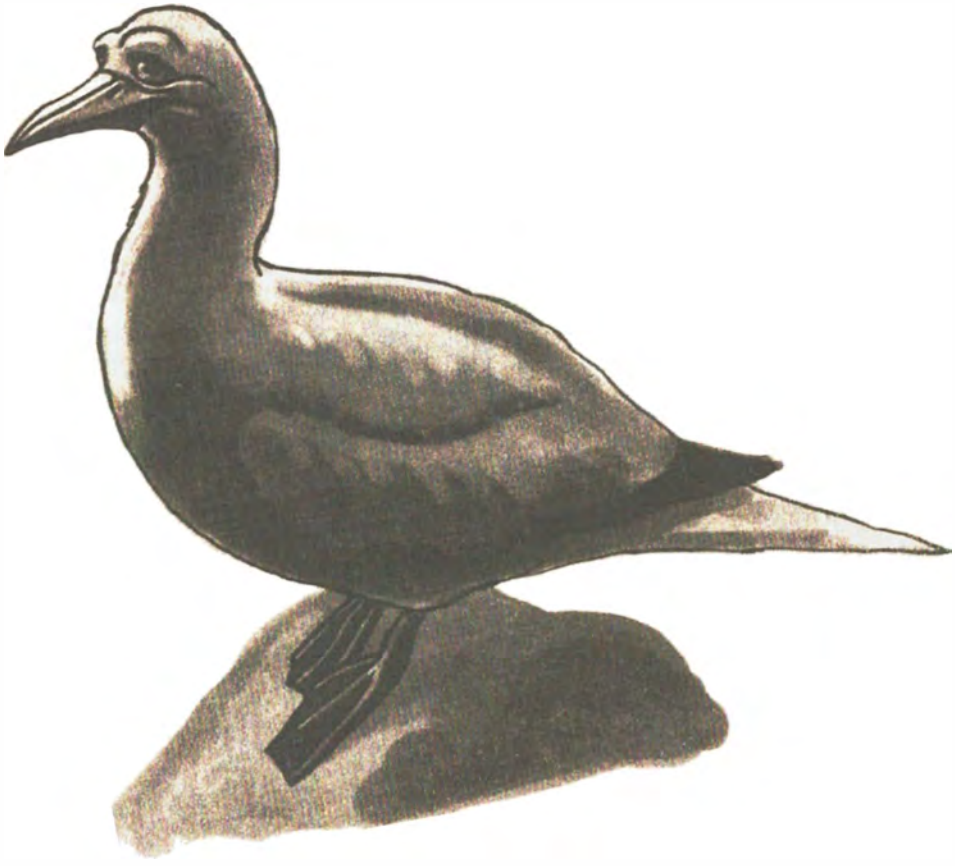
Angut / F4

Levent Şahverdi Arşivi

Levent Şahverdi Arşivi

SÜMSÜK

Levent Şahverdi Arşivi



Levent Şahverdi Arşivi

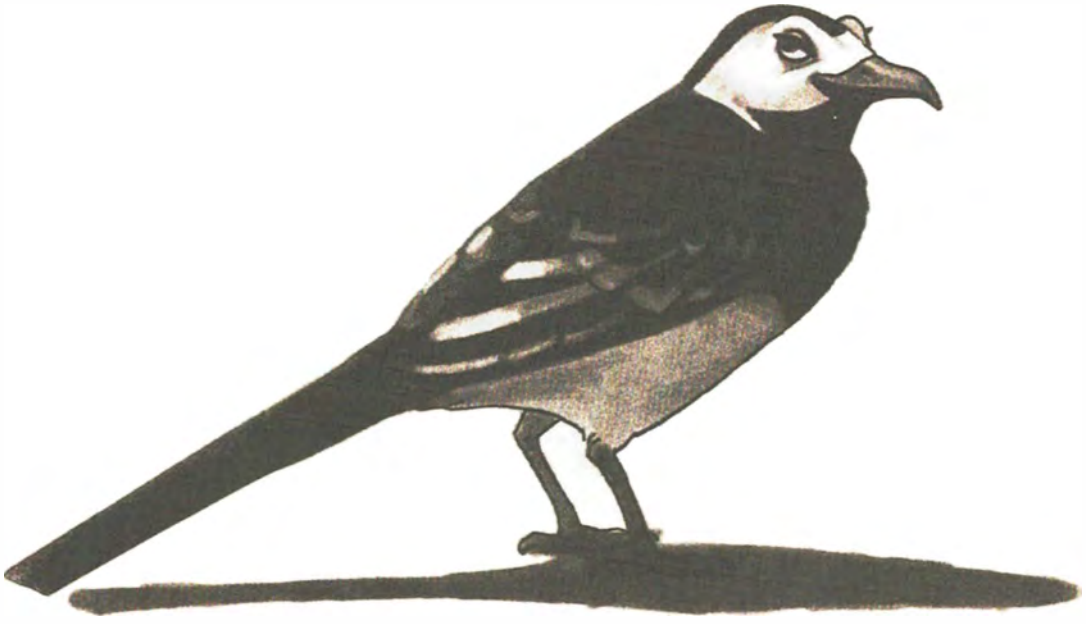
Çok çeşitlilik gösteren bir canlı grubudur. Benzer diğer cinslerden kolayca ayrılabilirse de, boy güvenilir bir ayırt etme yöntemi değildir. Sesi çoğu zaman kimliği hakkında en önemli ipucudur. Tatlı suları severler. Binlercesi sürüler oluşturmasına rağmen, yön tayin etme yetenekleri hiç yok denecek kadar zayıf olduğundan, başka cinslere tabidir. Kanat ve kuyruk telekleri sürekli renk değiştirip, her tona dönüşebilir. Bütün bölgelerde kolayca bulunabilirler. Sağa sola yatarak ve döne döne uçarlar. Rüzgâr hafif de olsa onun yönüne kolayca sürüklenirler. Yakarma ve tıslamaya benzer seslerden geniş bir repertuvarları vardır. Eylemsizliğe yatarak uyuduklarından bir alt tür olarak sınıflandırılırlar. Yırtıcılar karşısında suskun kalarak, saygıda kusur etmezler.

Levent Şahverdi Arşivi

Levent Şahverdi Arşivi

KUYRUK SALLAYAN

Levent Şahverdi Arşivi



Levent Şahverdi Arşivi

Kendileri küçük, kafaları kalın otlakçılardır. Yüzünde maske yoktur. Aşırı avlanmaya rağmen sayıları azalmaz. Cinsiyetleri fark etmez. Sesleri kadife kadar yumuşak ve kesik kesiktir. Her yere tüneyen Pasifik kuyruksallayanı, büyük küçük bütün yerleşim birimlerinde bulunur. Baş renkleri niyetlerine göre değişir. Büyüklerinin kuyrukları büyük, küçüklerinin kuyrukları küçüktür. Uçuşları sürekli hafif dalgalıdır. Hem uçarken, hem de yerde iken öten nadir bir türdür. Dalkavuk kuştur, sevdiğini köpek gibi yalaya yalaya öldürür. Besinlerin bolluğundan doğrudan etkilenir.

Boz başlı inek kuşuyla akrabadır.

Kolyeli kuyruk sallayanı, Kıbrıs kuyruk sallayanı gibi türlerinin yanında, Amerikan çüntesi ve Avrupa çintesiyle de hısımlığı vardır.

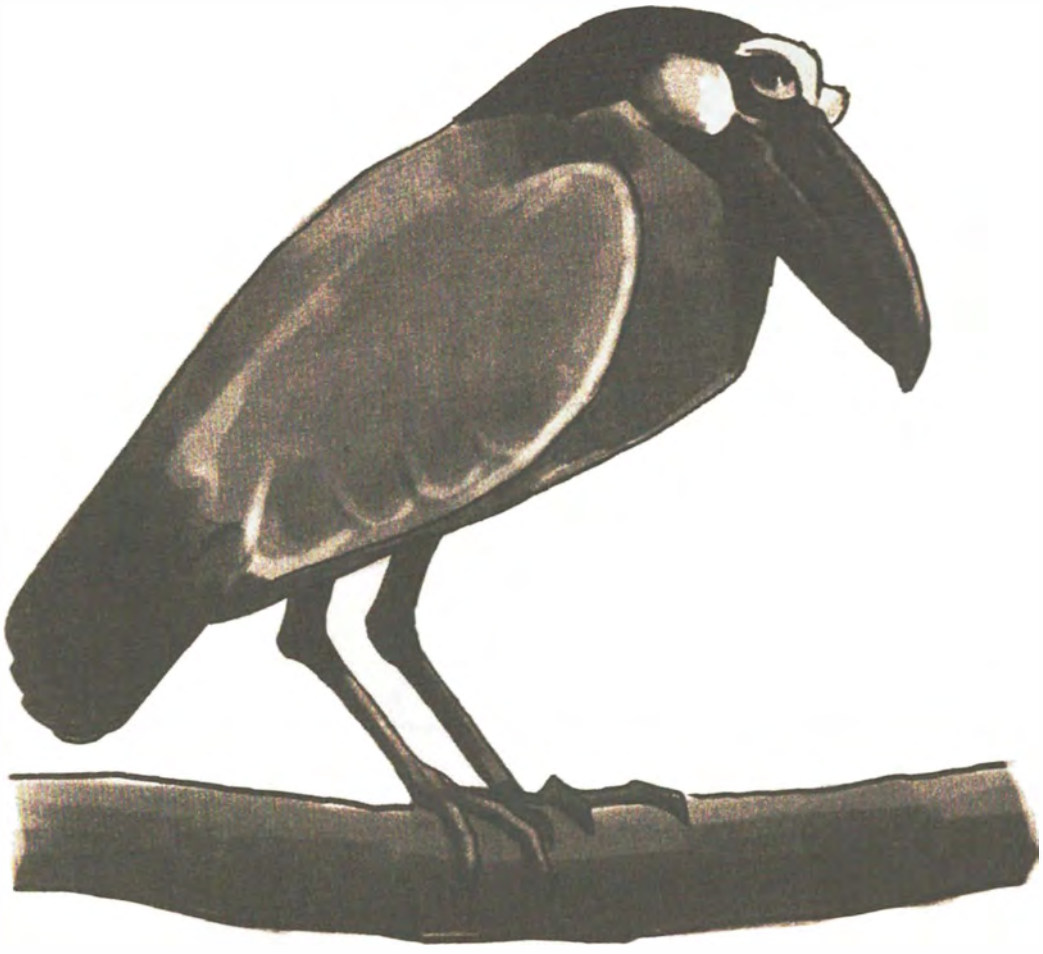
Dağınık olabileceği gibi koloniler halinde de beslenirler ve yaşarlar.

Levent Şahverdi Arşivi

Levent Şahverdi Arşivi

AMERİKAN BALABANI

Levent Şahverdi Arşivi



Levent Şahverdi Arşivi

Büyük ve yapılıdır. Geniş ağzı sürekli açıktır. Boynunu uzatmadığı zaman maskeli baykuşu andırır. Geniş bataklık ve çamurlu suları sever. Saklanarak yaşayanları olduğu gibi, kabak gibi açıkta dolaşanları da vardır. Dişisi, erkeği, genci, yaşlısı hepsi birbirine benzer. İç ve sığ sularda yüzmek en çok hoşlandığı şeydir. Genellikle alaca karanlıkta uçar. Ambardan beslendiklerinden yiyecek sıkıntıları yoktur.

İyi beslendiklerinden kırmızı yanaklıdırlar. Kazlar gibi sesleri pürüzlü ve çığlıksıdır, köpek havlamasına benzer.

Palyaço ördeği, yamalı ördek, çamurcu ördek, kılkuyruk ördek, süslü ve gözlüklü Amerikan mekesi ile akrabadır. Ortak özellikleri evcil olarak yaşamak ve yerli yersiz ötmektir.

Batı Avrupa'nın yerli kuşu olan kerkenezle, biri otlakçı diğeri etçil olmasına rağmen sanki aynı soydan gelmişçesine iyi geçinirler.

Başkalarının kararları doğrusunda yaşamın sefillik olduğunu anlamaktan aciz bu kuş için en kıymetli şey, zahmetsiz tahıldır.

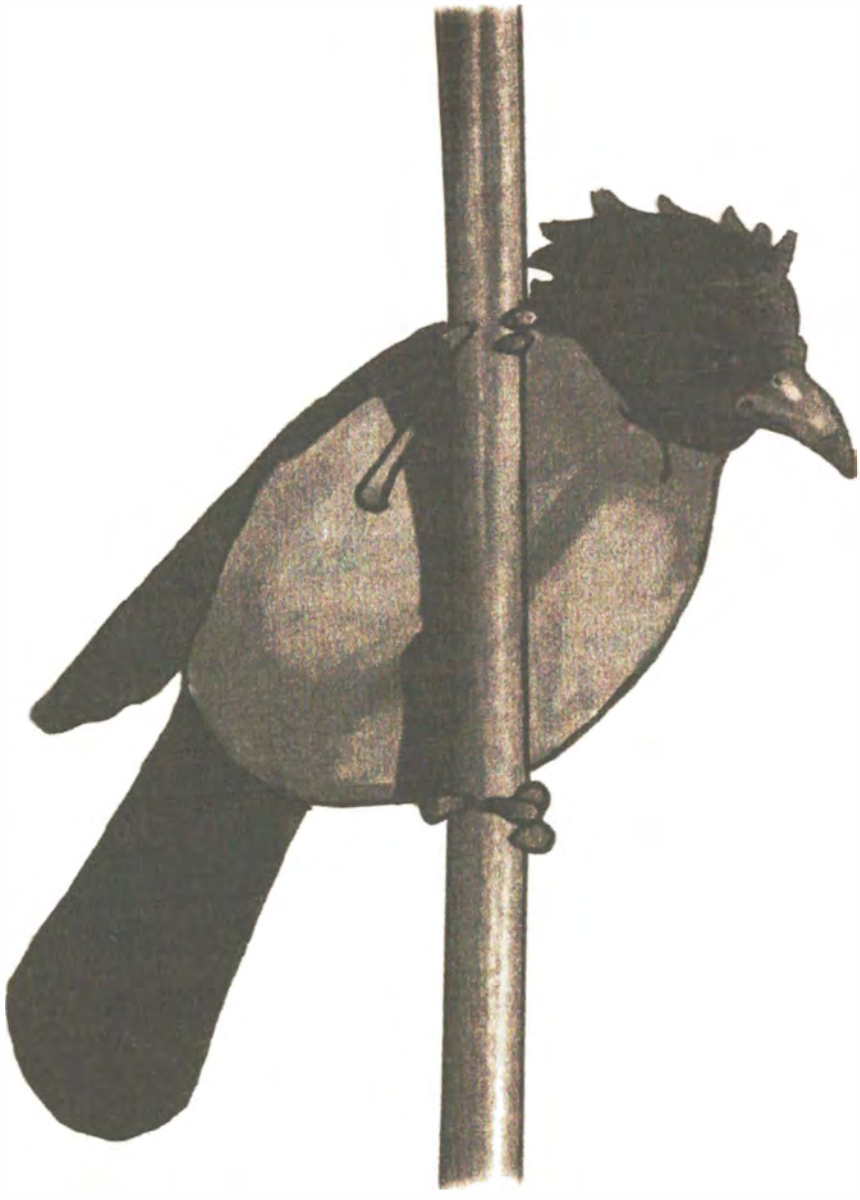
Türlerinin ve akrabalarının büyük çoğunluğu ürkektir.

Levent Şahverdi Arşivi

Levent Şahverdi Arşivi

ARAP BÜLBÜLÜ

Levent Şahverdi Arşivi



Levent Şahverdi Arşivi

Hiyerarşik bir düzen içinde yaşarlar. Çeneleri gelişmiş, geveze ve gürültücü kuşlardır. Taklitleri içeren geniş bir repertuvarları vardır. Sürüler halinde toplandığında çok ses çıkarırlar. Ötme organları çok fazla kuvvetlendiğinden yerlerini tespit etmekte zorluk çekilmez. Coğrafyamızın her kesiminde bulunurlar.

Ak yanaklı, ipek kuyruklu, sürmeli, kara kafalı türleri vardır. Meyveleri severler. Karakuyruk ve örümcek kuşu ile akrabadır.

Yeşil guguk, yeşil tiran, takkeli ötleğen, Amerikan ve Avrupa ötleğenleri yanında, sakallı sığırcık ile de bağları vardır.

Levent Şahverdi Arşivi

Levent Şahverdi Arşivi

AVRUPA ÖTLEĞENİ

Levent Şahverdi Arşivi



Levent Şahverdi Arşivi

Fizik olarak benzemezler ama deve kuşunun ruhunu taşırlar. Nadir olmayan, yaygın türlerden biridir. Yağmacı içgüdüleriyle, kolay ve rahat bir yaşama kavuşacağı hayalleriyle doludur. Sinek kapanlara benzerler. Yerli yersiz ötmeye can atarlar. Tarihi yırtıcıların yuvalarında tünemeyi marifet sayarlar.

Sesleri yumuşaktan serte ya da cılızdan güre değişebilir. Gizli saklı yerlerde ötebilecekleri gibi, açıkta da öterler. Cinsiyetleri genellikle ayırt edilemez. Gagaları böcek toplamaya yarar. Aşırı derecede ürkek kuşlardır.

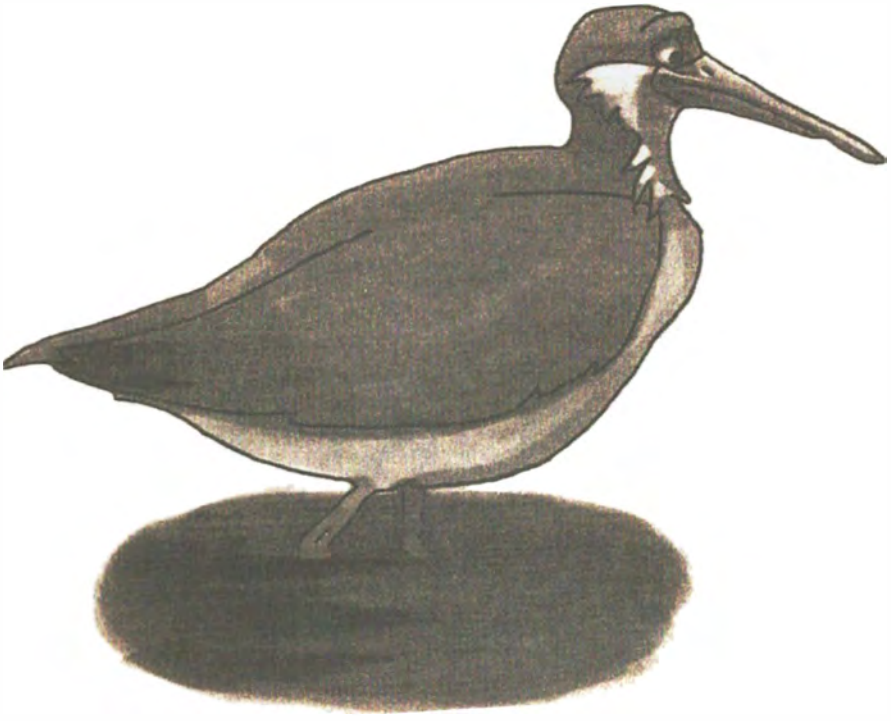
Takkeli ötleğen, Tennese ötleğeni, gerdanlı ötleğen ve Arap ötleğeni ile akrabadır.

Levent Şahverdi Arşivi

Levent Şahverdi Arşivi

DÜDÜKÇÜN

Levent Şahverdi Arşivi



Levent Şahverdi Arşivi

Güney Amerika, Afrika, Ortadoğu, Güneydoğu Asya dışındaki coğrafyalarda soy ve nesilleri tükenmiştir. Uçuşları düz ve hızlıdır, kanatlarını ani darbelerle çarpar. Uzun gagalı kuşlardır. Sığ sularda gagalarını çamura batırarak beslenirler. Yerdeyken başını aşağı yukarı oynatır. Ötüşü melodik, pes ve ıslıklardan oluşur. Yaklaştığı zaman asabileşir, daha çığlıklı ötmeye başlar. Gürültülü uçar. Amerikan sıvacısı, Çin kazı, mahmuzlu kaz, Çin balıkçısı, yeşil düdükçün, terek düdükçünü, ıslıkçı ördek, Amerikan tangarası ile hısım sayılan kuşlardır.

Levent Şahverdi Arşivi

Levent Şahverdi Arşivi

ŞAKRAKCI

Levent Şahverdi Arşivi



Levent Şahverdi Arşivi

Genelde zayıf ve cılız bir sesi olmasına rağmen sürü halinde çok gürültü çıkarırlar. Bu türün yaşamı aya benzer, bir parlak bir karanlık. Gelişmiş gagalı, kısa kuyrukludurlar. Giysileri cinsiyet, yaş ve mevsime göre değişiklik gösterir. Antik çağdan bu yana soyu hiç tükenmeyen ve asla yeryüzünden çekilmeyecek olan garantili bir türdür.

Ne zaman kaçacakları, ne zaman kalacakları belli olmaz. Korktuklarından kaçamayanları olduğu gibi, kaçtıkları için korkanları da vardır.

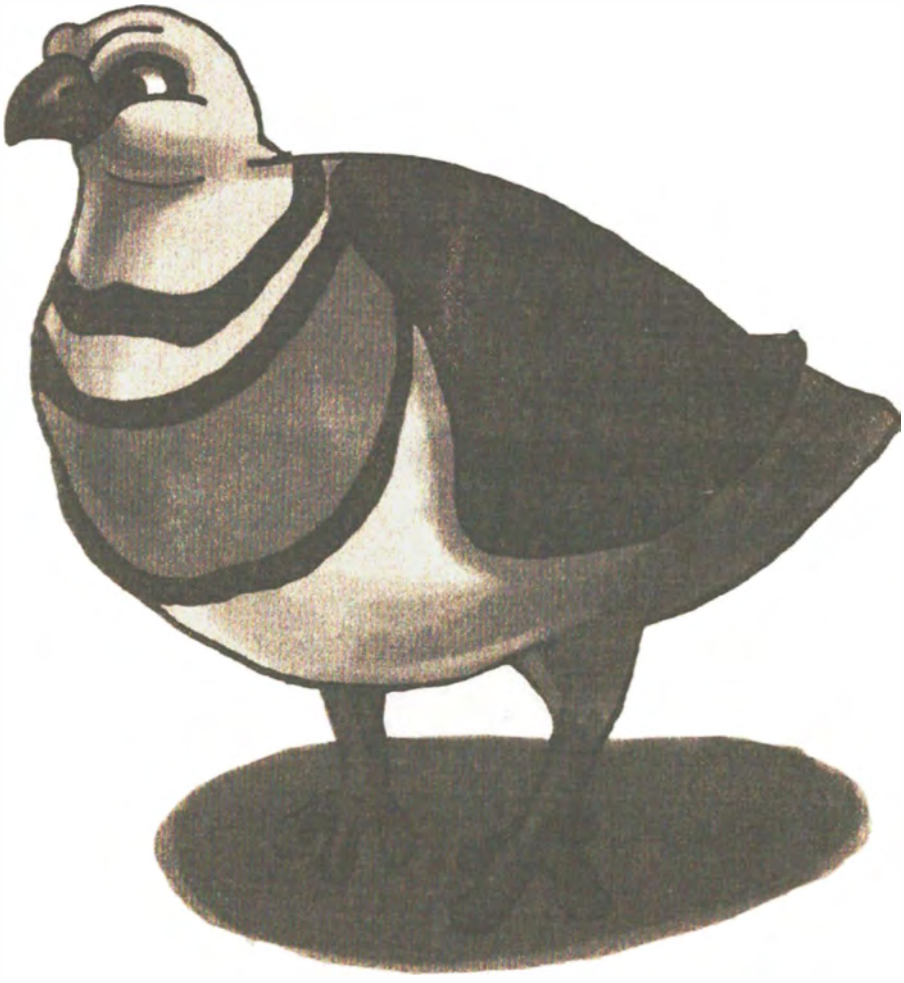
Kocabaşlar, cılbıtlar ve sığırcıklarla araları iyidir.

Levent Şahverdi Arşivi

Levent Şahverdi Arşivi

BAĞIRTLAK

Levent Şahverdi Arşivi



Levent Şahverdi Arşivi

Gagaları küt, kuyrukları uzun ve basamaklıdır.

Gövdesi çok sık enine çizgili olduğu için çok uzaklardan fark edilebilir. Küçük ve kılkuyruk bağırtlaklar da vardır. Uçarken ötme yetenekleri pek yoktur. Sağlam bir tünekte ise susmayı bilmezler. Türlerinin büyük çoğunluğu ürkektir, çok çaresiz görünürler. Çok sık rastlanır. Genellikle karanlıkta seslenmeyi seçerek göze batmak istemezler. Koloniler halinde saklanarak yaşarlar. En sevdikleri şey, başka türlerin yuvalarına yumurtlamaktır. Övgünün fazlasının maskaralık olduğunu hiçbir zaman öğrenmeyecek olan bir alt türdür.

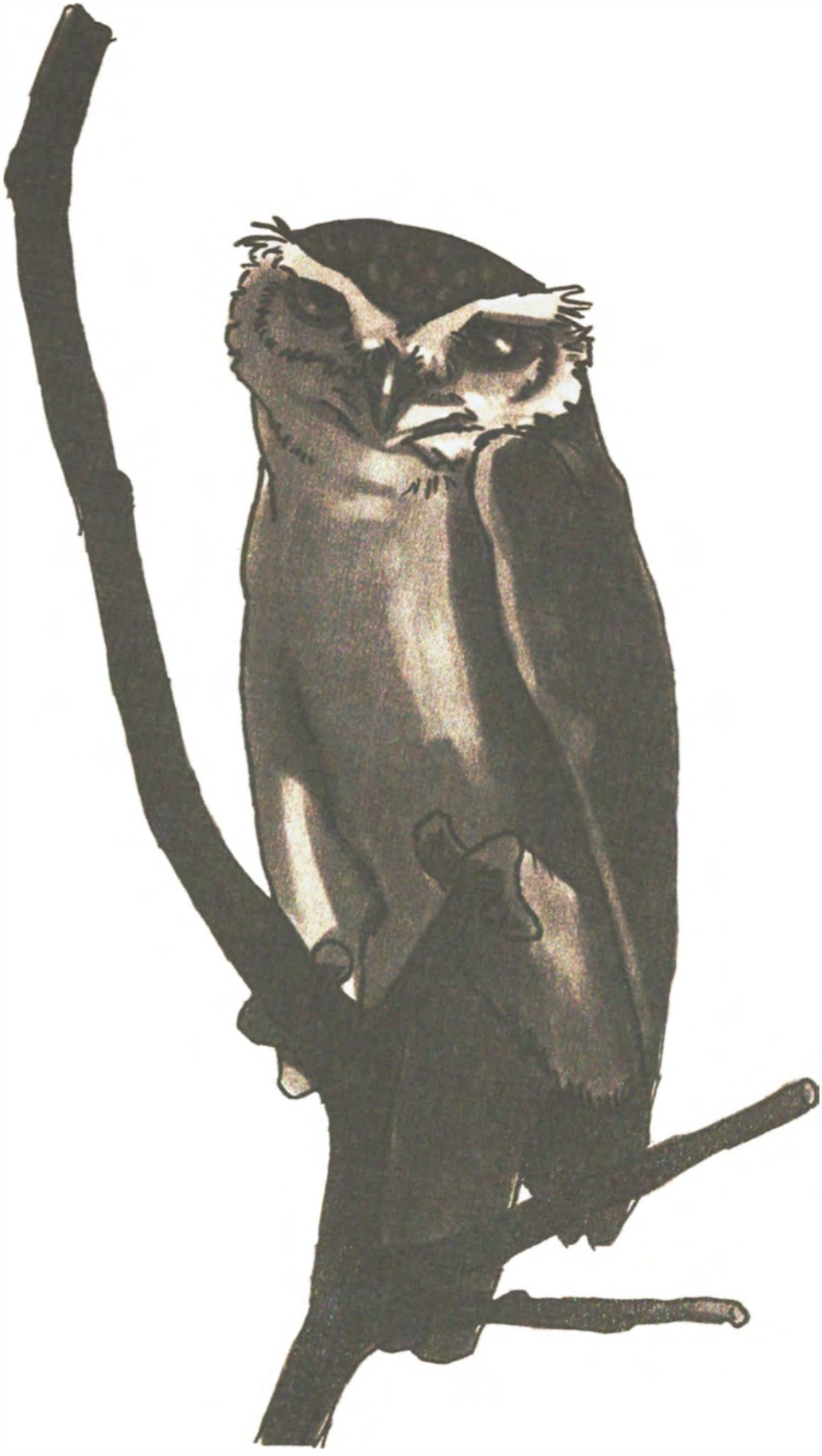
Toylara yakındır.

Levent Şahverdi Arşivi

Levent Şahverdi Arşivi

KUKUMAV

Levent Şahverdi Arşivi



Levent Şahverdi Arşivi

En yaygın ve sık görünen baykuştur. Diğer baykuşların aksine, gündüzü de kullanarak yaşar. Gözlerinin çevresi maskelidir, kısa kuyrukludur. Yaşamı, keder, acı, karamsarlık, kötümserlik, "nereden geldik biz bu dünyaya?" ve "hay gelmez olaydık" gibi, teraneleri sayıp, hüzünle öterek geçer... Bu çağrılarıyla diğer kuş türlerinin de yaşam heyecanını yok ederler. Olmamaları daha iyi olabilecek bu tür, nedense olmuştur. Her yerde yaşarlar. Rahatsız olurlarsa kedi gibi ses çıkarır. Renkleri yaşadıkları çevreye göre değişir. Diğer kuşlar gibi omurgalılar sınıfındandır.

Levent Şahverdi Arşivi

Levent Şahverdi Arşivi

MUKALLİT

Levent Şahverdi Arşivi



Levent Şahverdi Arşivi

Coğrafyamızda en bol bulunan, en yaygın türdür. Ötüşü melodisiz, ince ve metaliktir. Bozuk bir plak gibi durmadan duyduğu her şeyi tekrarlar durur. Ne aldıysa onu verir. Soyu tükenmeyecek olanlar sınıfındandır.

Papağan ve guguklarla akraba olan beleşçi kuşlardır. Böceklerle beslenir. Ne doğru? Ne yanlış? Algılayamadığından, mukallitlere en iyi öğretmen başlarına gelecek felâkettir.

Diğer kuşlar gibi bu kuşu da tanımanın birinci kuralı iyi gözetlemektir. Tecrübe şarttır.

Şarkıcı mukallit, gerdanlı mukallit, maskeli mukallit, Arap mukallidi, açgözlü mukallit ve bıyıklı mukallit, bu türün diğer örnekleridir.

Levent Şahverdi Arşivi

Levent Şahverdi Arşivi

KIRK YIL ÖNCE
KIRK YIL SONRA

Levent Şahverdi Arşivi

Sömürgecinin bakışı, bir atmacanın bir serçeye
bakışına benzer!
Halk, tüccar gibi davranıp, her türlü süprüntüden
Küçük çıkarlar toplamaya alışmamalıdır!

"Gözlerimizi bir pula satıp geçmişiz bir yana,
Ölmesini bilenlere yüz çevirmemiz bundan!
Körüz, göz bebeklerimize mil çekilmiş mil...
Acımasız bir namlu şakağımızda soğuk,
Tetik de kendi parmağımız, yabancının değil..."

Rıfat Ilgaz

Yabani otlar, buğday yerine geçmek istiyor!
Çamur kaynatma sanatının çırakları!
Bu toprakta yatanlar size izin vermezler!
Ah dostum, insan aşılması gereken bir şeydir!
Aptal, kutsal bir insandır; beyni uykudadır!

"Bu zıkkım yanında
Arnavut ciğeri ister, bir.
Çiroz salatası ister, iki.
Cacık ister, üç.
Hak, eşitlik, özgürlük demeye
Sadece yürek ister..."

Metin Eloğlu

İnsanlar, yaşamlarının gayesi ve sonları hakkında bir sorgulama yapmalı; onu körleştiren, pasifleştiren, zavallı, ve acınası bir kişiliğe dönüştüren bütün yapılardan arınmalıdır.

Levent Şahverdi Arşivi

Yazarın yayımlanmış diğer kitapları:

Unutulanlar Dışında Yeni Bir Şey Yok
2004

Ey Vatan
2004

Kara Tohum
2005

Ayandon
2006

Yolcu
2007

İnsan ve Devlet
2007

Levent Şahverdi Arşivi

OSMAN PAMUKOĞLU

angut

İyi şeyler yürekle algılanır. Yürek, öncelikle korunmalıdır.
Çünkü; herşey ondan kaynaklanır ve gözler açılır.
Eğer açabilirsek…

Ruh veya yürek, ilke ve kalıplara,
programlara karşılık vermez.
O, şekil değil tutku arar. Yüreği uyandıran; sanat, şiir,
güzellik, gizem ve coşkudur. Ruhun dili budur.
Akılları meşgul etmekle olmaz,
ruhun ele geçirilmesi lâzım…



ISBN 978-975-10-2657-6

9 789751 026576

Levent Şahverdi Arşivi